

Selvitys varhaiskasvatuksen palvelusetelin hyödyntämisen mahdollisuuksista yli Espoon kuntarajojen

1. Selvityspyyntö

Kaupunginhallitus (2.5.2022 § 136) on kehottanut kasvun ja oppimisen toimialaa selvittämään, miten kuntien välistä yhteistyötä palvelusetelin myöntämisessä espoolaisille perheille naapurikuntien päiväkoteihin, kuten Kauniaisiin, voitaisiin parantaa.

2. Taustaa

2.1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikunta kyseinen kunta on. Lisäksi kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, joka asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta. Kiireellisissä tapauksissa tai olosuhteiden muutoin niin vaatiessa kunnan on huolehdittava varhaiskasvatuksen järjestämisestä muullekin kunnassa oleskelevalle lapselle. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 6 §)

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Kunta tai kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämistä lasten varhaiskasvatuspalveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.

Espoo järjestää varhaiskasvatusta oman toiminnan lisäksi kilpailutettuna ja vuosisopimuksin ns. nettobudjetoituna toimivana ostopalveluna sekä antamalla asiakkaalle palvelusetelin espoolaiseen palvelusetelipäiväkotiin. Lisäksi Espoo maksaa lakisääteistä yksityisen hoidon tukea ja siihen liittyviä Espoon omiin päätöksiin perustuvia kuntalisiä espoolaislapsista, jotka ovat yksityisen hoidon tuella toimivissa varhaiskasvatuspaikoissa.

Pääkaupunkiseudun kunnilla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) on sopimus lapsen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä määrääjäksi sen jälkeen, kun lapsi on muuttanut pääkaupunkiseudun sisällä toiseen kuntaan. Näissä tilanteissa lapsesta annetaan maksusitoumus toiseen pääkaupunkiseudun kuntaan.

2.2. Palvelusetelipäiväkodiksi hakeutuminen

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Palveluseteliä ei ole mahdollista saada esiopetukseen, sillä se on perusopetuslain mukaista toimintaa.

Tällä hetkellä palvelusetelin myöntäminen varhaiskasvatukseen perustuu vanhentuneeseen lainsäädäntöön. Hallitusohjelmaan sisältyykin varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskevan lainsäädännön uudistaminen. Palveluseteli on tähän selvitykseen kuvattu nykyisen tilanteen ja säädösten pohjalta.

Palvelusetelipäiväkodilla on oltava aluehallintoviraston lupa järjestää päiväkotitoimintaa. Luvassa päätetään muun muassa niistä kunnista ja toimipaikoista, joissa palveluntuottaja harjoittaa päiväkotitoimintaa.

Järjestämisluvan saatuaan palveluntuottaja voidaan hakemuksesta hyväksyä palvelusetelituottajaksi Espooseen. Hakemus tehdään palvelusetelijärjestelmässä, johon on mahdollista saada opastusta yksityistä varhaiskasvatusta ohjaavilta asiantuntijoilta. Hakemus on tehtävä jokaisesta päiväkodista erikseen. Hyväksymisen edellytyksenä on, että palveluntuottaja noudattaa Espoon kaupungin varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjaa. Sääntökirja on toiminta- ja menettelytapaohje Espoon varhaiskasvatuksen palveluseteliin.

Sääntökirjassa Espoon kaupunki asettaa palveluntuottajalle palvelusetelilain mukaiset hyväksymiskriteerit sekä muut palvelusetelitoiminnassa noudatettavat ehdot. Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan yleisen osan hyväksyy kasvun ja oppimisen lautakunta sekä Svenska rum lautakunta. Erityisen osan hyväksyy kasvun ja oppimisen toimialajohtaja. Palveluntuottaja hyväksyy sääntökirjan ehdot hakeutuessaan palveluntuottajaksi ja todentaa asiat kaupungin suorittamilla valvontakäynneillä tai viranomaisen pyytäessä tietoja.

Sääntökirjan mukaan palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen Espoossa sijaitsevassa yksityisessä varhaiskasvatusyksikössä, jonka Espoon kaupunki on hyväksynyt palvelusetelituottajaksi.

Palvelusetelituottajan hyväksymisprosessin kesto vaihtelee muun muassa riippuen siitä, miten kauan palveluntuottajalta kestää toimittaa kaikki hakemiseen tarvittavat asiakirjat. Lyhyimmillään päätöksen voi saada noin kuukauden kuluessa.

Kun päiväkoti on hyväksytty Espoon varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajaksi, asiakas voi hakea palveluseteliä kyseiseen päiväkotiin. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä. Tällöin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämiin varhaiskasvatuspalveluihin.

Espoossa on tällä hetkellä viisi palvelusetelituottajaa, joilla on yhteensä 28 palvelusetelipäiväkotiä. Päiväkodeista yksi on ruotsinkielinen. Lapsia palvelusetelipäiväkodeissa on noin 1 600.

3. Palvelusetelin hyödyntäminen yli kuntarajojen

Palvelusetelin käyttöönoton valmistelun yhteydessä päädyttiin esittämään, että palvelusetelipäiväkodiksi hyväksytään vain Espoossa toimivia päiväkoteja. Seuraavassa on arvioitu ja kuvattu vaikutuksia, mikäli palvelusetelipäiväkodiksi aletaan hyväksyä myös muissa kunnissa toimivia yksityisiä päiväkoteja.

3.1. Vaikutukset asiakkaan näkökulmasta

Palvelusetelin saaminen toisessa kunnassa sijaitsevaan yksityiseen päiväkotiin edellyttää, että kyseinen päiväkoti on hakeutunut ja hyväksytty Espoon varhaiskasvatuksessa palvelusetelipäiväkodiksi. Hakemisprosessi on kuvattu edellä palvelusetelipäiväkodiksi hakeutumisen kappaleessa.

Asiakkaat tarvitsevat ohjausta varhaiskasvatuspalveluihin hakeutumisessa. Useassa kunnassa palveluntuottajaksi hyväksytyt tuottajat on perehdyttävä kaikkien näiden kuntien käytäntöihin esimerkiksi palvelusetelin hakemisessa, jotta hän osaa ohjata asiakkaita.

Tällä hetkellä Espoossa asiakkailta on mahdollisuus hakea kunnalliseen, kilpailutettuihin ja vuosisopimuksella toimiviin päiväkoteihin tai palvelusetelivarhaiskasvatukseen Espoossa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin. Vaihtoehtoisesti perhe voi hakea yksityisen hoidon tukea viranomaisten hyväksymiin varhaiskasvatuspaikkoihin niiden sijaintikunnasta riippumatta. Palvelusetelin avaaminen muissa kunnissa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin lisäisi valintamahdollisuuksia.

Lapsen varhaiskasvatuksen aikana huoltaja asioi Espoon varhaiskasvatuksen kanssa esimerkiksi palvelusetelipäätökseen tai setelin arvopäätökseen liittyvissä asioissa ja toisaalta päiväkodin sijaintikunnan kanssa, mikäli hänellä on päiväkodin toimintaan ja sen sijaintikunnan käytäntöihin liittyviä kysymyksiä. Osalle asiakkaista voi olla hankalaa ymmärtää eri kuntien ja palveluntuottajan vastuut ja erilaiset roolit näissä tilanteissa.

Esiopetusta ei voi järjestää palvelusetelillä. Mikäli lapsen halutaan jatkavan muussa kunnassa sijaitsevassa palvelusetelipäiväkodissa esiopetuksessa, esiopetuspaikkaa on haettava ko. kunnasta. Huoltajat ja palveluntuottaja neuvottelevat esiopetuksen järjestelyistä päiväkodin sijaintikunnan kanssa. Espoon kaupunki voi myöntää palvelusetelin vain esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen. Esiopetukseen osallistuminen muussa kunnassa sijaitsevassa palvelusetelipäiväkodissa ei takaa lapselle mahdollisuutta jatkaa ko. kunnan perusopetuksessa. Esiopetuksesta lapsi siirtyy perusopetukseen Espooseen.

Varhaiskasvatuspaikan valinnassa yhtenä merkittävänä kriteerinä on varhaiskasvatuspaikan etäisyys, yleensä paikka halutaan mahdollisimman läheltä kotia. Joillakin Espoon alueilla lähin päiväkotiki on naapurikunnan palvelusetelisyksikkö. Setelin avaaminen muihin kuntiin mahdollistaisi siten lähipalveluperiaatteen toteutumista.

3.2. Vaikutukset palveluntuottajalle ja hallinnointityöhön

Varhaiskasvatuspalvelujen hankkiminen ja tuottaminen palvelusetelillä muissa kunnissa olevista päiväkodeista lisää hallinnollista työtä sekä kunnassa että palveluntuottajalla muun muassa sen takia, että päiväkodin hyväksymisprosessi palvelusetelipäiväkodiksi on kuntakohtainen. Päiväkotiki pitää hyväksyä kaikissa kunnissa, joista palveluntuottaja haluaa sijoittaa lapsia palvelusetelillä riippumatta esimerkiksi siitä, kuinka monta lasta kunnasta päiväkotikiin on tulossa. Kun päiväkotiki on hyväksytty lapsen asuinkunnan palvelusetelituottajaksi, perhe voi hakea varhaiskasvatuspaikkaa ao. päiväkodista.

Palvelusetelipäiväkotiki sitoutuu noudattamaan espoolaisten lasten varhaiskasvatuksessa Espoon varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjaa. Kuntien sääntökirjoissa on eroja muun muassa erilaisten asiakasjärjestelmien, toimintakäytäntöjen ja palvelusetelin arvon ja kerrointen määrittysten takia. Palveluntuottajan on varauduttava vastaamaan asiakkaille sääntökirjan ohjeistuksiin ja eroihin liittyviin kysymyksiin. Siten hänen pitää olla hyvin perehtynyt kaikkien niiden kuntien sääntökirjoihin, joista palvelusetelipäiväkodissa on lapsia.

Varhaiskasvatuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa palveluntuottaja voi noudattaa päiväkodin sijaintikunnan paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Palveluntuottaja voi käyttää Espoon tai päiväkodin sijaintikunnan lomakkeista esimerkiksi lapsen tai ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmaa. Palveluntuottaja esittelee mainitut asiakirjat Espoon kaupungin varhaiskasvatuksen viranomaiselle.

Palveluntuottaja käyttää omien ja oman sijaintikuntansa asiakastietojärjestelmien lisäksi Espoossa käytössä olevaa eVaka- varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmää. Palveluseteliä käyttävien lasten tietojen tulee olla kunnallista varhaiskasvatusta vastaavalla tavalla Espoon asiakastietojärjestelmässä esimerkiksi asiakkaan omavastuuosuuden laskennan ja varhaiskasvatuksen tilastoinnin, käytön seurannan ja lakisääteisen tietovaranto Vardan edellyttämien tiedonsiirtojen takia.

Perehdyttäminen eVakan käyttöön toteutetaan mm. tietosuojasyistä palveluntuottajakohtaisella ohjauksella sen sijaan, että voitaisiin järjestää koulutustilaisuuksia suuremmalle käyttäjäjoukolle samanaikaisesti, kuten kunnan omassa toiminnassa on mahdollista. Henkilöstön vaihtuvuus lisää käyttäjätunnusten hallinnointia. Ilman koulutusta ei voi saada käyttäjätunnuksia eVakaan.

Palvelusetelin avaaminen voi lisätä tarvetta kuntien viranomaisten välisille yhteydenotoille ja yhteistyölle esimerkiksi erilaisten kuntakohtaisten käytäntöjen selvittämisessä tai asiakasohjauksessa. Yhteistyö edistää toisaalta käytäntöjen kehittämistä. Edellytyksenä on, että hallinnossa on riittävästi resursseja kehittämistyöhön.

3.3. Päiväkodin ohjaus ja valvonta

Päiväkodin sijaintikunta vastaa päiväkodin vuosittaisista ohjaukseyenneistä, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä mahdollisista varhaiskasvatuslain mukaisista valvontamenettelyistä. Sijaintikunta vastaa myös asiakaspalautte-, muistutus- ja kanteluprosesseista yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päiväkodin sijaintikunnan täytyy informoida kirjallisesti Espoon kaupunkia kyseisten prosessien ratkaisuisista.

Palveluntuottaja raportoi Espoon kaupungille espoolaisella palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista muistutuksista, kanteluista ja vahinkoilmoituksista. Espoon kaupunki velvoittaa palveluntuottajan antamaan tiedot edellä mainituista toimenpiteistä ja niitä koskevista ratkaisuista kaupungille.

3.4. Lapsen tuki

Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatuksen aikana tukea siten, että tuen järjestämisestä on tehtävä hallintopäätös, päätöksen tekee lainsäädännön mukaan palvelusetelipäiväkodin sijaintikunta. Kuntien käytännöt vaihtelevat lasten tarvitseman tuen järjestämisessä ja korvaamisessa yksityisille palveluntuottajille. Päiväkodin sijaintikunta tekee päätöksen, mutta tuen järjestämisen kustannuksista vastaisi Espoo. Espoolaisten yhdenvertaisen kohtelun varmistaminen näissä tilanteissa voi olla haasteellista.

Sääntökirjan mukaan palveluntuottajan on otettava huomioon Espoon varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet, vaikka palveluntuottaja muutoin noudattaisi espoolaisten lasten osalta päiväkodin sijaintikunnan paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa.

3.5. Arkistointi

Espoon kaupunki on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakirjojen ja niihin sisältyvien henkilötietojen EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoittama rekisterinpitäjä. Palveluntuottaja on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakirjojen ja niihin sisältyvien henkilötietojen käsittelijä Espoon kaupungin lukuun ja tästä on tehtävä sopimus.

Asiakirjat, jotka syntyvät palvelusetelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat Espoon kaupungin asiakirjoja. Tällaisia ovat esimerkiksi lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsen esiopetuksen suunnitelma. Palveluntuottaja laatii ja säilyttää asiakirjat. Palveluntuottaja arkistoi, lähettää kaupungille tai hävittää asiakirjat Espoon kaupungin arkistointiohjeen mukaisesti.

Palveluntuottajan on noudatettava espoolaisten kohdalla Espoon kaupungin palvelusetelin sääntökirjan henkilötietojen ja asiakirjojen käsittelyä koskevia ohjeita.

Selvittämistä edellyttää vielä, onko kaikkien henkilötietojen käsittelyyn muodostettava yhteisrekisteri. Lisäksi on mietittävä, miten Espoon kaupunki rekisterinpitäjänä varmistuu, että tietosuojan ja tietoturvan vaatimukset henkilötietojen käsittelystä toteutuvat säädösten mukaisesti.

3.6. Viestintä

Vastuu muissa kunnissa sijaitsevien palvelusetelipäiväkotien asiakasviestinnästä on kyseisillä päiväkodeilla. Espoo ylläpitää listaa palvelusetelipäiväkodeiksi hyväksytyistä toimipaikoista nettisivuillaan.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaus tekee yhteistyötä espoolaisten palvelusetelipäiväkotien kanssa esimerkiksi lasten ohjaamisessa näihin päiväkoteihin. Muissa kunnissa sijaitseviin päiväkoteihin ohjaaminen ei ole vastaavalla tavalla mahdollista.

3.7. Vaikutus palveluverkkoon

Espoon varhaiskasvatuksen palveluverkon suunnittelu perustuu varhaiskasvatusikäisen väestön määrään ja ennusteeseen sen kehittymisestä eri puolilla Espoota. Väestön määrän muutosta peilataan kunnan omien ja Espoossa sijaitsevien yksityisten varhaiskasvatuspaikkojen tarjontaan. Niiden pohjalta arvioidaan, miten palveluverkkoa pitää kehittää. Espoon varhaiskasvatuksen tavoitteena on, että Espoossa sijaitsevien palvelusetelipäiväkotien varhaiskasvatuspaikat olisivat ensisijaisesti espoolaisten lasten käytettävissä. Kaikki Espoossa sijaitsevat varhaiskasvatuspaikat otetaan huomioon varhaiskasvatuksen palveluverkon suunnittelussa. Muiden kuntien oletetaan toimivan samalla periaatteella.

Yksityiset palveluntuottajat ovat aktiivisesti yhteydessä suunnitellessaan uuden yksikön sijoittamista Espooseen. Palveluntuottajia ohjataan mahdollisuuksien mukaan sijoittumaan palveluverkon positiivisen kehittymisen kannalta alueille, jossa varhaiskasvatuksen kysyntää on enemmän kuin tarjontaa. Espoossa on myös alueita, joissa on runsaasti yksityisen varhaiskasvatuksen tarjontaa.

Naapurikuntien yksityisten päiväkotien hyväksyminen Espoon palvelusetelituottajaksi voi lisätä yksityisten varhaiskasvatuspaikkojen välistä kilpailua asiakkaista.

Lähikunnista Kauniainen ja Kirkkonummi eivät ole rajanneet palvelusetelin käyttöaluetta. Vantaa hyväksyy palvelusetelituottajaksi Espoon tavoin vain omassa kunnassa sijaitsevia päiväkoteja. Helsingillä on yksityisen varhaiskasvatuksen tukemisessa käytössä vain yksityisen hoidon tuki ja siihen liittyvät kuntalisät eikä palveluseteli ole käytössä.

Espoon kannalta voisi olla luontevaa avata palveluseteli esimerkiksi kuntien välisellä sopimuksella vain joissakin lähikunnissa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin, esimerkiksi Kauniaisiin. Siten palveluverkon kehittäminen olisi helpommin hallittavissa. Alustavan lakimiesten tekemän arvion mukaan tällainen menettely ei ole mahdollista.

3.8. Yksityisen hoidon tuen käyttö yli kuntarajojen

Espoon varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä hyvin moninainen yksityisen varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmä. Eri vaihtoehtoista yksityisen hoidon tukea ja siihen liittyviä kuntalisä voidaan maksaa espoolaislapselta myös muussa kunnassa kuin Espoossa olevaan varhaiskasvatuspaikkaan. Tammikuussa 2024 muissa kunnissa sijaitsevista yksityisistä varhaiskasvatuspaikoissa oli yksityisen hoidon tuella noin 250 espoolaislasta.

Vastaavasti Espoon yksityisissä päiväkodeissa on jonkin verran lapsia myös muista kunnista. Yksityisen hoidon tuen osalta tämä ei edellytä merkittäviä lisätoimenpiteitä lapsen asuinkunnassa tai kunnassa, jossa yksityinen päiväkotijärjestelmä sijaitsee, sillä Kansaneläkelaitos vastaa yksityisen hoidon tuen hallinnoinnista ja maksatuksesta asiakkaille. Kansaneläkelaitos laskuttaa nämä kustannukset lapsen asuinkunnalta, joka vastaa avustusten rahoittamisesta.

4. Vaikutusten arvioinnin yhteenveto

Vaikutusten arviointia sisältyy aiemmin esitettyihin eri kohtiin tätä selvitystä. Tähän yhteyteen on nostettu niistä keskeisimpiä.

4.1. Avaamisen vaikutukset lapseen ja perheisiin

Palvelusetelin avaaminen lisäisi perheiden valinnanvaraa ja joustavuutta erilaisissa elämäntilanteissa. Se myös mahdollistaisi joidenkin perheiden kohdalla lähipalveluperiaatteen paremman toteutumisen.

Perheiden voisi olla vaikea hahmottaa ja ymmärtää varhaiskasvatuksen moninaista palvelukokonaisuutta ja eri vaihtoehtojen merkitystä käytännössä, esimerkiksi sitä, että palveluseteliä ei voi myöntää esiopetukseen. Kun lapsi aloittaa ennen esiopetusta palveluseteliyksikössä Espoon ulkopuolella, ei lapsen esiopetusjärjestelyistä ole varmuutta. Viimeistään lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta kouluun lapsi siirtyy perusopetukseen Espooseen.

4.2. Avaamisen vaikutus hallintoihin

Palvelusetelin avaaminen lisäisi hallinnon yhteistyötä muiden kuntien kanssa palveluseteliasioissa. Yhteistyö mahdollistaa toisilta oppimisen ja kehittämisen, mutta edellyttää riittävää resursointia kumppaneiden määrän kasvaessa

Palvelusetelin avaaminen toisi mahdollisuuden varhaiskasvatuksen lisäpaikkoihin kunnan ulkopuolella. Toisaalta on varauduttava siihen, että muiden kuntien lapsia sijoittuu mahdollisesti nykyistä enemmän Espoossa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin

Palvelusetelin avaaminen kasvattaisi hallinnollisen työn määrää ja moninaisuutta. Lisäksi palveluseteliyksiköiden perehdyttäminen ja toisaalta yksiköiden omatoiminen perehtyminen kuntien käytäntöihin lisääntyä, kun kuntakumppaneita on yhden sijasta useita.

5. Yhteenveto ja johtopäätökset

Espoon varhaiskasvatuksella on monimuotoinen yksityisen varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmä, jota asiakkaiden ja palveluntuottajienkin on osin vaikea hahmottaa. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin avaaminen muissa kunnissa sijaitseviin yksityisiin päiväkoteihin toisi kokonaisuuteen yhden vaihtoehdon lisää.

Palveluntuottajalla tulee olla selkeä käsitys Espoon edellyttämistä toimintatavoista eri tilanteissa ja espoolaisen asiakkaan kohdalla tieto, mihin hän palveluntuottajana sitoutuu, jotta hän osaa kertoa käytännöistä myös asiakkaalle. Tämä edellyttää Espoon varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjaan perehtymisen lisäksi riittävää perehtymistä myös muihin Espoon varhaiskasvatusta ohjaaviin asiakirjoihin sekä Espoon asiakastietojärjestelmän palveluseteliin liittyvien toiminnallisuuksien opettelua ja hallintaa.

Palvelusetelin avaaminen muissa kunnissa sijaitseviin yksityisiin päiväkoteihin lisää ohjaus- ja neuvontatyötä sekä tarvetta tehdä tiiviimmin viranomaisyhteistyötä niiden kuntien kanssa, joissa olisi Espoon hyväksymiä palvelusetelipäiväkoteja.

Hallitus on hallitusohjelman mukaan uudistamassa varhaiskasvatuksen palveluseteliä koskevan lainsäädännön. Olisi tarkoituksenmukaista odottaa, millaisia uudistuksia siihen on tulossa ennen kuin lähdetään laajentamaan palvelusetelin käyttöä muihin kuntiin nykyisen lainsäädännön pohjalta.

Palvelusetelijärjestelmä on nykyisellään melko monimutkainen. Tämä selvitys osoittaa, että siihen liittyy runsaasti tarkempaa valmistelua ja perehtymistä vaativia asioita. Sen takia, jos palvelusetelin käyttömahdollisuutta laajennetaan muissa kunnissa sijaitseviin yksityisiin päiväkoteihin, valmistelu pitää tehdä huolella ja sille on varattava riittävästi aikaa.